

Nagrada AVNOJ-a dodeljena našem vrhunskom internisti — endokrinologu

General-major, profesor doktor medicinskih nauka Miodrag KIČIĆ dobitnik je nagrade AVNOJ-a za 1979. godinu. Ceneći naučno-istraživački i stvaralački doprinos doktora Kičića, predlog za to najviše priznanje dali su Upravni odbor Udruženja endokrinologa Jugoslavije na svom plenarnom sastanku održanom marta 1979. godine u Portorožu i Endokrinološka sekcija Srpskog lekarskog društva, a Vojnomedicinska akademija, u kojoj dr Kičić radi, dala je pismenu potporu tim predlozima.

Nagrada AVNOJ-a dodeljuje se kao posebno priznanje za stvaralaštvo i rad od opšteg značaja za razvitak SFRJ, a dr Kičić je to dao u oblasti medicinskih nauka (endokrinologije i vojnomedicinske doktrine).

Naučni i stvaralački opus dr Kičića u oblasti medicine traje preko četiri decenije. Posebna etapa u njegovoj stručnoj delatnosti započela je 1951. godine nakon povratka sa usavršavanja u kliničkoj endokrinologiji u inostranstvu. Tada se u Vojnomedicinskoj akademiji otvara i započinje pionirski rad Endokrinološko odeljenje, prva organizovana jedinica te vrste u sanitetskim službama armija u svetu. Sa dr Kičićem na čelu, to odeljenje je u svom dugom i upornom istraživačkom radu dalo poseban prilog od šireg vojnomedicinskog značaja u otkrivanju i rešavanju endokrinološke problematike u oblasti vojne medicine.

Sa velikim stručnim entuzijazmom doktor Kičić dalje sistematski radi na razvoju i usavršavanju naše kliničke endokrinologije. Uz klinički stacionar, on formira vrlo efikasan poliklinički servis, uvodi nove laboratorijske metode, posebno radioizotopske i citogenetske.

Tako endokrinološka služba Vojnomedicinske akademije ubrzo dobija jugoslovenske dimenzije i postaje mesto za usavršavanje mnogih vojnih i drugih lekara iz cele zemlje. Zbog toga se s pravom može zaključiti da je doktor Kičić utemeljivač i pionir naše savremene endokrinologije. On je prvi predsednik Endokrinološke sekcije Srpskog lekarskog društva i jedan od inicijatora osnivanja Udruženja endokrinologa Jugoslavije.

Značajan je udeo profesora Kičića u razvoju dijabetologije i organizacije antidijabetične službe u našoj zemlji, u uvođenju kliničke radioizotopske tehnike, zatim u stvaranju radioizotopskih laboratorija u našim medicinskim centrima, čime je znatno doprineo osavremenjavanju kliničke medicine uopšte.

Originalan i veliki udeo tog medicinskog stručnjaka je i u razvoju i usavršavanju vojne interne medicine u nas, koja u koncepciji opštenarodnog odbrambenog rata i učešća najšireg kruga građana u oružanoj borbi i drugim oblicima otpora ima stratejski značaj. No, Kičić nije samo praktičar u oblasti medicine, već i plodan teoretičar. To najbolje ilustruje podatak da je napisao i objavio 165 stručnih radova iz oblasti kojom se bavi. U najznačajnija dela svakako se može uvrstiti originalna monografija *Vojnomedicinska karakteristika najvažnijih internih oboljenja* (1959. godine), u kojoj ima posebnu vrednost iscrpna studija pojma i suštine vojnomedicinskih karakteristika jednog oboljenja, koja nema uzora u svetској vojnomedicinskoј literaturi i koja do danas nije prevaziđena.

Za dr Kičića se s pravom može reći i da je neumoran i svestran narodni lekar. U vreme drugog svetskog rata, kao ratni zoroobljenik u logoru, bavio se izučavanjem *edema gladi* i u toj oblasti dao značajan naučni doprinos, o čemu je napisao i stručnu publikaciju, prevedenu na francuski, nemački i engleski jezik.

Naučnoistraživačka delatnost doktora Kičića zaslužuje posebnu pažnju i priznanje. Ističući taj rad u obrazloženju nagrade se, pored ostalog, kaže: »Uspeo je da ostvari više originalnih zapažanja u medicini, od kojih neka imaju opšti medicinski značaj. On spada u vrhunsku grupu jugoslovenskih kliničara i istraživača...«

Najveće angažovanje i najveća naučna dostignuća profesora Kičića ostvarena su iz oblasti endemske gušavosti, endemskog kretinizma, hipertireoze i jodne profilakse. Pri tome se uvek koristio korektnom metodologijom naučnog istraživanja, ispoljavajući veliki entuzijazam, upornost i radoznalost.

Iz tog bogatog opusa posebno treba naglasiti istraživačke radove: vrednosti pojedinih metoda hemijske profilakse malarije u prede-

lima težih oblika malarije u nas; zapažanja o postojanju subkliničkog oblika alimentarne distrofije i naučna saopštenja o tome na međunarodnim kongresima u inostranstvu; izuzetna naučna otkrića iz oblasti endemske gušavosti, endemskog kretenizma, hipertireoze i jodne profilakse, što najbolje ilustruje podatak da je pre uvođenja jodne profilakse u nas bilo preko 1,500.000 osoba sa endemskog gušom i preko 20.000 endemskih kretena. Njegovom zaslugom efekti jodne profilakse su bili izuzetno efikasni, o čemu govore i ovi podaci: broj nesposobnih regruta za službu u JNA pre 1966. bio je 75—80 godišnje, a posle 1968. taj broj je sveden na 2—3, ili, broj lečenih vojnika zbog strume pre 1966. bio je 500—700 godišnje, a posle 1968. svega 10—12. Samo to istraživanje trajalo je punih dvanaest godina, a uvođenjem jodne profilakse gotovo je sasvim uspešno rešen problem endemskog kretenizma.

To su, međutim, samo neki pokazatelji iz veoma širokog i plodnog naučnoistraživačkog rada profesora Kičića na polju medicine. Na osnovu njegovog ukupnog doprinosa, sa teorijskog i praktičnog stanovišta medicine može se reći da je prošlogodišnja nagrada AVNOJ-a data zaista jednom od vrhunskih vojnomedicinskih naučnika, čoveku koji poseduje i znanje i srce za sve druge oko sebe. Isto tako, sa stanovišta naučnih ostvarenja dr Kičića i praktičnog doprinosa jačanju naše odbrambene moći, posebno izgradnji i jačanju zdravstvenog zbrinjavanja pripadnika oružanih snaga — naučnoistraživački rad generala, profesora dr Kičića ima veliki značaj. Jednostavno rečeno, to najviše priznanje dr Kičić je zaslužio naučnim radom i na to priznanje mogu biti ponosni i on i Vojnomedicinska akademija. To priznanje je snažan podsticaj i svim pripadnicima oružanih snaga u daljoj izgradnji i jačanju koncepta opštenarodne odbrane, društvene samozaštite i bezbednosti naše zemlje.

Nagrada „22. decembar“ 1979. godine

Krajem decembra prošle godine dodeljene su nagrade 22. decembar autorima za naučno stvaralaštvo iz oblasti ratne veštine, tehničkih i medicinskih nauka, za pronalazaštvo, i istaknutim starešinama za postignute uspehe u rukovođenju jedinicama oružanih snaga, organizaciji rada, obuci i vaspitanju.

Nagrada je već tradicionalna i dodeljuje se svake godine za Dan Jugoslovenske narodne armije. »Ona simbolizuje dijalektičko jedinstvo naučnog i praktičnog prilaza vojnom djelu u svestranoj izgradnji oružanih snaga i u ostvarenju koncepcije općenarodne odbrane...« — rekao je načelnik Generalštaba, admiral Branko Mamula, prilikom uručivanja decembarskih nagrada u ime saveznog sekretara za narodnu odbranu generala armije Nikole Ljubičića. Posebno je istakao da su postignuti naučni uspjesi rezultat činjenice što su poslovi opštenarodne odbrane duboko prodrli u sve oblasti života i rada oružanih snaga, i da se njima bavi širok krug naučnih radnika i institucija iz Armije i društva.

»Naša gotovo četrdesetogodišnja praksa pokazala je da se ne može govoriti o sistemu općenarodne odbrane koji ne bi bio ugrađen u suštinu društvenog uređenja zemlje, koji ne bi angažirao sav stvaralački potencijal svojih ljudi i na toj osnovi gradio savremene oružane snage, njihovu doktrinu, tehniku, organizaciju, materijalno i zdravstveno zbrinjavanje, i učinio ih nepobjedivim« — rekao je admiral Mamula.

Za nagradu »22. decembar« konkurisalo je trinaest radova — dva iz oblasti ratne veštine, četiri iz oblasti tehničkih nauka, dva iz obla-

sti medicinsko-bioloških nauka, četiri iz oblasti rukovođenja i komandovanja vojnim jedinicama i jedan iz oblasti pronalazaštva. Nakon sagledavanja naučne vrednosti dela i ocenjivanja njihovog značaja, pre svega sa stanovišta praktične primene u izgradnji oružanih snaga, jačanja njihove borbene gotovosti i daljeg razvoja opštenarodne odbrane i društvene samozaštite — žiri je jednoglasno odlučio da nagrade dodeli:

1. — Iz oblasti ratne veštine pukovniku Iliji NIKEZIĆU za knjigu *Protivvazdušna odbrana u lokalnim ratovima*;

2. — Iz oblasti tehničkih nauka grupi autora — pukovniku Zvonimiru TOLMAČEVU, dipl. inž, pukovniku dr Miloradu DRAGOJEVIĆU, dipl. inž, pukovniku Miletu ĐUKIĆU, dipl. inž. i Slobodanu CVETKOVIĆU, dipl. inž. — za *istraživanje i konstrukciju transportera M-80*;

3. — Iz oblasti medicinsko-bioloških nauka pukovniku doc. dr Radivoju KUŠIĆU za delo *Vrednost specifične terapije trovanja organofosfornim jedinjenjima u kliničkim i eksperimentalnim uslovima*;

4. — Iz oblasti pronalazaštva visokokvalifikovanom radniku Ratomiru VELENDERIĆU za *inovacije u osvajanju frikcionih elemenata nadzvučnih aviona*;

5. — Za naročite uspehe u rukovođenju i komandovanju, organizaciji rada, obuci i vaspitanju — general-pukovniku Petru GRACANINU, general-pukovniku Mirku VRANIĆU i pukovniku Bogdanu REPCU;

6. — Za izuzetan naučni rad i rukovođenje u zdravstvenoj ustanovi JNA general-pukovniku, akademiku prof. dr Isidoru PAPI.

Govoreći o ostvarenim rezultatima i njihovom značaju u podsticanju daljih aktivnosti u pripremama našeg društva za odbranu, admiral Branko Mamula je naglasio:

»Postignuti rezultati govore o pravilnosti politike unutar oružanih snaga kojom se rukovodimo u naučnoistraživačkom radu, stvarajući uslove našim kadrovima za što potpunije angažiranje i u naučnoistraživačkom radu. Mi, u stvari, izgrađujemo bitne pretpostavke za unapređivanje naših narednih, praktičnih aktivnosti u podizanju borbene sposobnosti naših oružanih snaga, i ne samo oružanih snaga, već društva u cjelini.

Na tom poslu nas čekaju još mnogi i značajni zadaci. Moramo daleko više učiniti da naša naučna i teorijska misao prethodi i sigurno usmjerava našu cjelokupnu praksu. Dakle, iako smo postigli značajne rezultate u svim oblastima realizacije koncepcije općena-

Ilija Nikezić

Zvonimir Tolmačev

Milorad Dragojević

Mileta Đukić

Slobodan Cvetković

Radivoje Kušić

Ratomir Velenderić

Petar Gračanin

Mirko Vranić

Bogdan Repac

Isidor Papo

rodne odbrane, ostaje još mnogo prostora za šire i intenzivnije angažiranje istraživačkih i naučnih potencijala uopće, kojih je iz godine u godinu sve više«.

U obrazloženju žirija nagrađeni radovi su šire analizirani i na osnovu njihovih naučnih i praktičnih vrednosti ukazano na njihov značaj, kako unutar oružanih snaga tako i na opšti, društveni.

Protivvazdušna odbrana u lokalnim ratovima je prvo delo te vrste u našoj vojnoj literaturi, u kojem se šire i svestranije tretira problematika protivvazdušne odbrane, jedne od vrlo značajnih komponenti oružane borbe.

Autor je u knjizi dao temeljnu analizu bitnih vojno-političkih, geostrategijskih i operativno-taktičkih faktora koji utiču na organizaciju i efikasnost PVO u savremenim ratovima. Isto tako, uspešno su obrađena iskustva iz protivvazdušne odbrane u lokalnim ratovima na Bliskom istoku i u Indokini, na strategijskom i posebno na operativno-taktičkom nivou. Posebna vrednost dela je upravo u tome što je autor znalački ukazao na relativne vrednosti tih iskustava, ako bi se primenila u drugim uslovima, a to znači i u uslovima našeg opštenarodnog odbrambenog rata.

»Pažnju zaslužuje — kaže se u obrazloženju žirija — i obrada iskustava u oblasti tzv. elektronskog rata, kao i sistematizacija iskustava u pogledu organizacije taktičkih i združenih sastava PVO, taktike dejstva i efikasnosti sistema PVO u borbi za vazdušni prostor u različitim uslovima, taktike dejstava snaga ratnog vazduhoplovstva, uloge, značaja i načina realizacije disperzije ljudstva, materijalnih dobara i proizvodnih kapaciteta i, najзад, uloge, mesta i značaja fortifikacije u masovnoj zaštiti stanovništva od vazdušnih napada«.

Transporter M-80, novo borbено vozilo pešadije — originalno je delo grupe istraživača iz Vojnotehničkog instituta. Prema svojim tehničkim i tehnološkim rešenjima, kao i prema manevarskim sposobnostima i taktičko-tehničkim osobinama, ovo vozilo spada u vrstu najsavremenijih borbenih vozila.

Transporter M-80 omogućuje da se iz njega može voditi borba u uslovima konvencionalnog i nuklearnog rata, kao i u različitim terenskim i vremenskim uslovima; on savlađuje vodene prepreke plivanjem iz pokreta i bez posebnih priprema, a iz njega se može voditi borba i ličnim naoružanjem.

»Razvijena kupola sa formacijskim naoružanjem po svom konceptijskom i tehničkom nivou predstavlja originalnu, skladnu i kompaktnu konstrukciju efikasne borbene vrednosti, po prvi put u ovom vidu realizovanu u nas« — kaže se, između ostalog, u oceni tog dela.

Naučni rad *Vrednost specifične terapije trovanja organofosfor-
nim jedinjenjima u kliničkim i eksperimentalnim uslovima* dr Kušića
značajno je dostignuće u oblasti kliničke toksikologije u nas. Rad ima
i vrlo značajne praktične vrednosti, jer daje naučne odgovore za le-
čenje akutno otrovanih osoba nervnim bojnim otrovima, posebno u
ratnim uslovima, a isto tako razrešava problem lečenja zatrovanih
visokotoksičnim organofosfornim insekticidima u miru. Vrednost au-
torove metode potvrđena je eksperimentalnim i kliničkim istraživa-
njima i predstavlja originalan postupak lečenja od otrova, s tim što
se akutno obolelim daje protivotrov putem inekcija ili tableta, što do
sada nije bio slučaj u svetskoj praksi te vrste lečenja.

Nema sumnje da je posebna vrednost tog vojnomedicinskog do-
stignuća i u tome što ono neposredno doprinosi efikasnoj zaštiti od
napada hemijskim oružjem u ratnim uslovima, a to znači i većoj
borbenoj sposobnosti i istrajnosti naših oružanih snaga.

Delo *Inovacija u osvajanju frikcionih elemenata nadzvučnih avi-
ona* VKV radnika Velenderića takođe ima značajnu vrednost u prakti-
čnim rešenjima kočionih sistema savremenih vazduhoplova. Suština
tog izuma je u tome što se prilikom sletanja vazduhoplova, u konstruk-
ciji novog kočionog sistema, koristi frikcion materijal domaće pro-
izvodnje i sa originalnim tehnološkim rešenjima.

Danas mali broj zemalja u svetu proizvodi frikционе materijale,
koji se smatraju stratejskom sirovinom. Zbog toga ovaj izum ima
i veći značaj, a najviše sa stanovišta uvoza i zavisnosti od izvoznika.

Mada se radi o čitavom tehnološkom lancu proizvodnje i dosta
složenom procesu, Velenderić je lično rešio osnovna pitanja sastava i
recepture za metalokeramičke pločice i za pločice na bazi plastičnih
masa, koje se već danas ugrađuju na letelice našeg vazduhoplovstva.

Komandant Beogradske armijske oblasti, general-pukovnik Petar
Gračanin, komandant Republičkog štaba teritorijalne odbrane SR
Bosne i Hercegovine, general-pukovnik Mirko Vranić i komandant
divizije u vojnopomorskoj oblasti, artiljerijski pukovnik Bogdan Re-
pac — *nagrađeni su za izvanredne rezultate u rukovođenju i koman-
dovanju* svojim jedinicama, komandama i ustanovama. Reč je o sta-
rešinama koje su u protekloj godini ispoljile izuzetne sposobnosti u
borbenoj i moralno-političkoj izgradnji svojih jedinica i podizanju
njihove borbene sposobnosti na visok stepen.

Primerni rezultati u jedinicama, komandama i ustanovama iska-
zani su, kako na vežbama, manevrima i drugim oblicima provere
borbene sposobnosti, tako i u svim drugim aktivnostima, pri čemu
su organizatorske i idejno-političke sposobnosti nagrađenih starešina
imale bitan značaj.

General-pukovnik, akademik, profesor dr Isidor Papo, glavni hirurg Armije i načelnik Klinike za hirurške bolesti Vojnomedicinske akademije nagrađen je za svoje organizacione i visoke stručne sposobnosti i značajne uspehe, posebno u oblasti kardiovaskularne hirurgije, koji se mogu uporediti sa najvišim dostignućima u svetu.

»Operisano je preko 8.500 bolesnika sa urođenim i stečenim manama srca, među kojima oko 1.500 bolesnika sa mitralnim stenozama, oko 3.500 urođenih srčanih mana, ugrađeno je oko 3.000 veštačkih zalistaka na 2.100 bolesnika, ugrađeni su zalisci srčane kese teleta, izvršeno je 230 bajpas operacija usled koronarnog oboljenja« — istaknuto je u obrazloženju žirija, uz konstataciju da su mnogi od tih hirurških zahvata bili prvi put izvedeni u našoj zemlji. Takav hirurški rad najvišeg dometa mogao je biti ostvaren zahvaljujući, pre svega, izvanrednim naučnim sposobnostima dr Papa i kardiovaskularnog tima Klinike za hirurške bolesti VMA.

U godini u kojoj se upravo navršava tri decenije izuzetno uspešnog rada Vojnomedicinske akademije, ustanove u kojoj stotine vrhunskih medicinskih stručnjaka danonoćno brinu o zdravlju, ne samo pripadnika Armije, već i građana iz cele zemlje — visoko priznanje dr Papu je istovremeno priznanje i podstrek za još veće pregalaštvo čitavom kolektivu Klinike za hirurške bolesti VMA s najhumanijim pozivom — kako to ističe i general pukovnik Papo, koji je 1960. bio dobitnik Oktobarske, a 1968. nagrade AVNOJ-a.

Nagrada »22. decembar« biće, kao i prethodne, stimulans i nagrađenima i svim drugim pripadnicima naših oružanih snaga za još predaniji rad na narednim zadacima jačanja odbrane, društvene samožaštite i bezbednosti naše socijalističke samoupravne zajednice, s čvrstim uverenjem da je nagrada 1979. godine pripala najboljima, ali da naredne godine takvi mogu biti i svi drugi.

M. B.

Tematska orijentacija i naredni zadaci „Vojnog dela“

Sa sastanka Saveta i Redakcijskog odbora

Na redovnoj sednici Saveta i Redakcijskog odbora časopisa (decembra 1979. godine) analiziran je rad tokom dvogodišnjeg mandata članova i konstituisan novi Savet i Redakcijski odbor, imenovani Naredbom načelnika Generalštaba. Za predsednika Saveta izabran je general-potpukovnik Rade Suša, a za zamenika general-major Jovo Ninković.

Nakon izveštaja o radu, koji je podneo u ime Saveta i Redakcijskog odbora general-pukovnik Ilija Radaković, više od dvadeset diskutantata govorilo je o radu i narednim zadacima časopisa. Ocenjeno je da je »Vojno delo« uspešno odgovorilo postavljenim zadacima i dalo značajan doprinos teorijskoj razradi koncepcije i doktrine opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, jačanju i borbenoj izgradnji oružanih snaga.

Težište rada skupa bilo je usmereno na definisanje programske orijentacije i usvajanje tematskog plana za period 1980-81. godine, o čemu se izjasnila većina članova Saveta i Redakcijskog odbora. Zaključeno je da tematski plan definitivno formuliše i verifikuje radna grupa u koju su izabrani: general-potpukovnik Rade Suša, general-major Jovo Ninković, general-major Žarko Miličević, pukovnik, prof. dr Mensur Ibrahimpašić, pukovnik mr Simo Nenezić, mr Zlatko Isaković, pukovnik Miraš Stožinić, potpukovnik mr Radovan Radinović i potpukovnik Risto Žerajić. Radna grupa je, na osnovu predloga i sugestija komandi armijskih oblasti, uprava SSNO, republičkih i pokrajinskih štabova za TO, školskih centara i dr., kao i konkretnih predloga na sednici — sačinila tematski plan koji u celini donosimo u posebnom prilogu.

Dalja programska orijentacija bazira, pre svega, na idejno-političkim osnovama Programa SKJ i Rezolucije XI Kongresa SKJ o opštenarodnoj odbrani i društvenoj samozaštiti, doktrinarnim opredeljenjima, na smernicama za dalju razradu koncepcije i doktrine opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, koje pred vojnu publicistiku postavlja naš Vrhovni komandant oružanih snaga drug Tito i savezni sekretar za narodnu odbranu, general armije Nikola Ljubičić.

Pokrenuto Naredbom Vrhovnog komandanta 1948. godine, »Vojno delo« se neprekidno nalazilo u funkciji borbene i moralno-političke izgradnje oružanih snaga i jačanja odbrambenog sistema naše socijalističke samoupravne zajednice u celini. U protekle tri decenije časopis je uspešno vršio tu funkciju, negujući na svojim stranicama našu autentičnu vojnonaučnu misao. Ističući upravo to, savezni sekretar za narodnu odbranu, general armije Nikola Ljubičić je u razgovoru sa delegacijom »Vojnog dela« decembra 1978. godine ukazao na to da časopis sada ima ništa manje odgovoran i složen zadatak — da dalje razrađuje usvojene principe naše koncepcije i doktrine ONO i društvene samozaštite, i da na nivou strategije, operatike i taktike podstiče i razvija teorijski rad, uopštava praksu i ukazuje na najbolja praktička rešenja. Zadatak je »Vojnog dela« da sagledava i predočava sliku savremenog rata i fizionomiju ratnih dejstava, s jedne strane, i da svestrano sagledava i s naučnog stanovišta objašnjava proces podruštvljavanja odbrane, s druge strane. To znači da se sada još više naglašava uloga »Vojnog dela«, time što se znatno proširuje njegovo tematsko područje na sve oblasti pripreme društva za odbranu i na područje teorije taktike. U stvari, ono treba da postane opštejugoslovensko glasilo za oblast odbrane i zaštite našeg društva.

Zbog toga časopis treba da proširi svoje sadržaje temama sa svih područja društvenih delatnosti u sferi odbrambenih priprema, i da se još šire i dublje obrađuju teorijska pitanja i problemi taktike u sferi oružane i neoružane borbe. Težište programske i tematske orijentacije biće i dalje na ratnoj veštini u celini (strategija, operatika i taktika), uz naglašenije povezivanje teorije i praktične delatnosti u oblasti pripreme oružanih snaga i društva za odbranu i zaštitu. To je ujedno bio i najbitniji zaključak redovne sednice Saveta i Redakcije »Vojnog dela«.

U diskusiji su pokrenuta i druga pitanja značajna za izvršavanje postavljenih zadataka i unapređenje rada »Vojnog dela« i naše vojne publicistike uopšte. Naznačićemo ovde samo neka, koja bi mogla biti od šireg interesa za čitaoce i saradnike.

Redakcija se gotovo redovno suočava sa problemom kvalitetnih priloga i nedovoljnim odzivom autora, a posebno mladih starešina iz trupe, zbog čega ni trupna problematika nije mogla biti dovoljno zastupljena na stranicama časopisa.

Uprkos činjenici da je tiraž »Vojnog dela« za poslednjih 5—6 godina sa 2.000 porastao na više od 6.000 primeraka, što govori o tome da se povećava interes čitalaca za problematiku koju časopis tretira, očigledno je da treba činiti dalje napore u smislu stalnog podsticanja starešina za permanentno vojnostručno usavršavanje. U tome im, po mišljenju Saveta, od velike koristi mogu biti i prilozi iz »Vojnog dela«. S tim u vezi, generali Ilija Radaković i Rade Suša izrazili su mišljenje da bi »Vojno delo« trebalo da bude obavezna literatura za individualno vojnostručno obrazovanje i idejno-političko osposobljavanje svakog starešine.

Konstatovana je gotovo neshvatljiva razlika u broju pretplatnika u nekim jedinicama, komandama i ustanovama, koja se u pojedinim komandama i garnizonima kreće i preko 100 primeraka, što znači da se uloga i značaj časopisa ne tretiraju svugde jednako. U tom pogledu kao izrazito pozitivni primeri istaknuti su garnizon Valjevo i Komanda niške armijske oblasti.

Takođe je mišljenje Saveta da bi pisanu reč trebalo više vrednovati i pronaći odgovarajuće forme stimulisanja starešina za teorijski rad u celini i saradnju u stručnim i teorijskim časopisima, što bi sa svoje strane uticalo i na unapređenje praktičnog rada.

Isto tako, izraženo je mišljenje Saveta i Redakcijskog odbora da je neophodno rešiti i druge probleme od kojih zavisi efikasniji rad Redakcije (neka organizaciono-kadrovska, tehnička pitanja i druga za koja se mogu naći bolja rešenja od postojećih).

Jedna od bitnih pretpostavki uspešnog izvršavanja postavljenih zadataka svakako je i neposrednije angažovanje svih članova Saveta i Redakcijskog odbora u pružanju pomoći operativnom delu Redakcije. Ta pomoć, kao i pomoć svih saradnika i čitalaca, biće dragocena i vrlo značajna u realizaciji prilično ambicioznog dvogodišnjeg tematskog plana i izvršavanja osnovnih zadataka »Vojnog dela«.

M. B.